

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศไม่ว่าจะเป็นภาษาไทย ย่อมมีจุดมุ่งหมายที่จะให้ผู้เรียนสามารถเข้าใจธรรมชาติและลักษณะของภาษาตลอดทั้งให้สามารถใช้ภาษานั้นเพื่อการติดต่อสื่อสารได้อย่างถูกต้องครบถ้วน การเรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศก็เช่นเดียวกัน ผู้เรียนจำเป็นต้องเรียนรู้ลักษณะเนื้อหาที่ปรากฏในภาษา เช่นลักษณะการออกเสียง ศัพท์ ส่วนวน โครงสร้างไวยากรณ์และอื่น ๆ ตลอดทั้งจะต้องเข้าใจและสามารถใช้ภาษาในลักษณะที่พัฒนาเปลี่ยนแปลงไปตามยุคสมัยใด ทั้งนี้เพราะภาษาเป็นสิ่งที่มีการวิวัฒนาการหรือเปลี่ยนแปลงไต่ตลอดเวลากการรู้จักใช้ภาษาที่รัดกุมและสละสลวย เช่น การใช้อยู่ คำส่วนวนก็เป็นสิ่งหนึ่งที่แสดงให้เห็นถึง ความสามารถและทักษะในการใช้ภาษาตามกาลสมัยของผู้เรียน

"ส่วนวน" หรือที่เรียกว่า "idioms" ในภาษาอังกฤษถือเป็นหน่วยของภาษาที่สำคัญและจำเป็นซึ่งผู้เรียนภาษาอังกฤษ เป็นภาษาที่สองหรือภาษาต่างประเทศจะต้องเรียนรู้ เช่นเกี่ยวกับการเรียนรู้ศัพท์ โครงสร้างไวยากรณ์ หรือลักษณะอื่น ๆ ของภาษา ถ้อยคำ ส่วนวน เป็นส่วนที่จะช่วยเสริมแรงให้การใช้ภาษาโดยส่วนรวมมีความรัดกุม ชัดเจน สละสลวย และมีอรรถรสมากยิ่งขึ้น แม้ผู้เป็นเจ้าของภาษาเองก็พบว่าส่วนวนเป็นสิ่งที่มีความสำคัญซึ่งจะก่อให้เกิดความสนใจและศึกษาเป็นพิเศษ เพื่อให้การใช้ภาษาของตนไพเราะ สละสลวย และเป็นไปตามธรรมชาติโดยไม่ฟังดูแปร่งหูหรือเป็นพิธีการ (formal) จนเกินไป

คำว่า "ส่วนวน" ในที่นี้หมายถึงคำหรือกลุ่มคำที่สื่อความหมายพิเศษเฉพาะตัว โดยจะมีความหมายแตกต่างไปจากความหมายตามตัวอักษร (literal meaning) ของคำศัพท์แต่ละคำในกลุ่มคำนั้น ส่วนวนในภาษาอังกฤษปรากฏในรูปแบบของกลุ่มคำหลายชนิด เช่นกลุ่มคำกริยา (phrasal verb) กลุ่มคำบุพบท (preposition phrase)

คำประสม (compound word) หรือประโยคเป็นต้น การที่จะตัดสินว่ากลุ่มคำใดเป็นส่วนวนหรือ ไม่นั้นจึงอยู่ที่ความหมายของกลุ่มคำนั้น ตัวอย่างเช่น ในคำว่า "bring up" ความหมายของคำศัพท์แต่ละคำในกลุ่มคำนี้มี 2 อย่าง คือ ความหมายของคำว่า "bring" และความหมายของคำว่า "up" ซึ่งต่างไปจากความหมายรวมของคำว่า "bring up" ที่แปลว่า "เลี้ยงดู" ฉะนั้นคำว่า "bring up" ในความหมาย "เลี้ยงดู" จึงถือเป็นส่วนวน มีไวยากรณ์คำกริยากรรมคำกริยาอนึ่งส่วนวนภาษาที่ควรแก่การศึกษาหรือไม่นั้นจะต้องเป็นส่วนวนที่มีประโยชน์ เป็นที่ยอมรับ และใช้กันอย่างแพร่หลายทั้งในภาษาพูดและภาษาเขียน โดยไม่รวมถึงส่วนวนเก่าที่ล้าสมัย หรือคำแสลงโสติก (Slang) ซึ่งยังไม่เป็นที่ยอมรับในภาษาอังกฤษมาตรฐานปัจจุบัน

ผู้สอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศโดยทั่วไปต่างยอมรับความสำคัญของส่วนวนภาษาอังกฤษ ตลอดทั้งมีความเห็นว่าการใหญ่เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศได้เรียนรู้ที่จะใช้ส่วนวนภาษาอังกฤษได้ เช่นเดียวกับเจ้าของภาษาแม้จะเป็นสิ่งที่ทำได้ไม่ถนัด ทั้งนี้เพราะส่วนวนเป็นสิ่งที่ปรากฏในภาษาซึ่งใช้กันอยู่เป็นประจำทุกวันอย่างกว้างขวาง และส่วนวนจะช่วยให้การใ้ภาษาของผู้เรียนไม่ว่าจะเป็นภาษาพูดหรือภาษาเขียนมีความชัดเจนถูกต้อง ไพเราะ และสะดวกมากยิ่งขึ้น¹ ชาลส์แฮนด์สชิน² (Charles Handschin) ได้สนับสนุนความสำคัญของการใช้ส่วนวนไว้ว่า หากผู้เรียนเข้าใจความหมายของคำศัพท์และส่วนวนทุกตัวในย่อหน้า (paragraph)

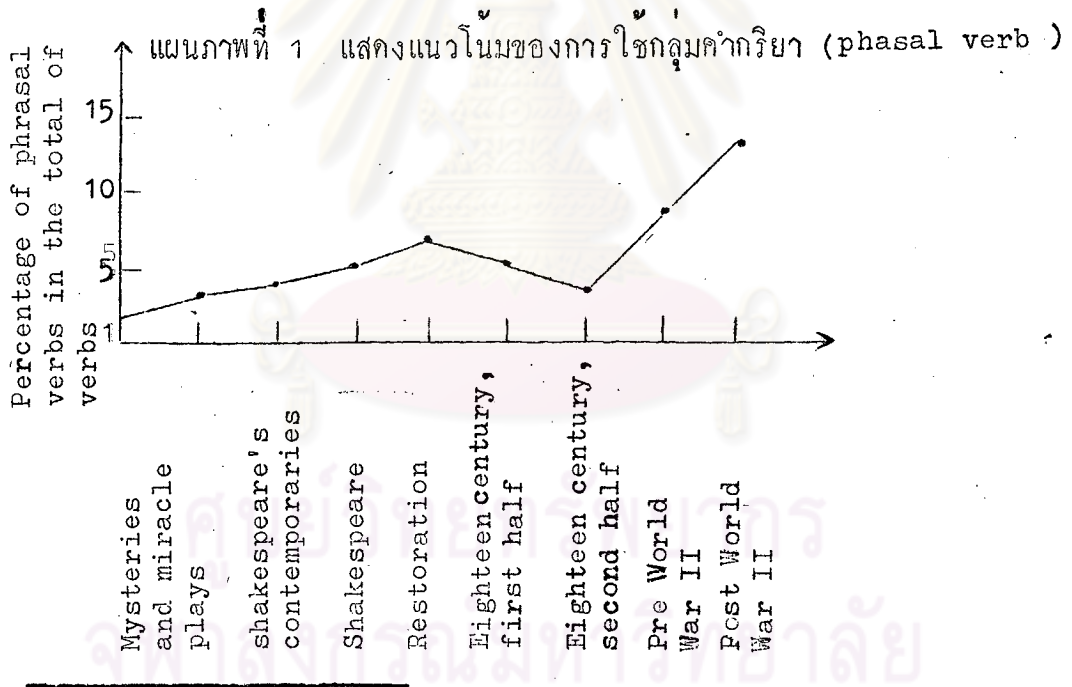
¹Harold Whitford and Robert Dixson, Handbook of American Idioms and Idiomatic Usage (New York : Regents Publishing Company, 1953), preface page.

²Charles Handschin, Modern Language Teaching (New York : World Book Company, 1970), p.160.

ที่อ่านแล้ว แม้จะรู้หลักไวยากรณ์เพื่อพูดให้คนอื่นฟังก็ยังไม่ทำให้เข้าใจความหมายของย่อหน้านั้นผิดไปได้ วิทย ศิวะศรียานนท์³ ได้กล่าวถึงความสำคัญของกริยา เวียนสำนวนภาษาอังกฤษเช่นกันว่า คนไทยที่เรียนภาษาอังกฤษจำเป็นจะต้องเรียนรู้สำนวนภาษาอังกฤษไม่ว่าจะเป็นสำนวนแบบอังกฤษหรือแบบอเมริกันก็ตาม เพื่อว่าจะได้เข้าใจภาษาอังกฤษที่ใช้กันอยู่ในปัจจุบัน ได้อย่างถูกต้องและลึกซึ้ง

ปัจจุบันสำนวนภาษาอังกฤษมีบทบาทสำคัญทั้งในภาษาพูดและภาษาเขียน มีผู้นิยมใช้สำนวนภาษาอังกฤษอย่างแพร่หลายในบทความหรือบทประพันธ์ร่วมสมัยมากยิ่งขึ้น ดไวท์ โบลิงเจอร์⁴ (Dwight Bolinger) ได้เขียนแผนภาพแสดงแนวโน้มของการใช้กลุ่มคำกริยา (phrasal verb) ซึ่งเป็นสำนวนภาษาอังกฤษประเภทหนึ่งที่ใช้ในภาษาเขียน ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันดังนี้ คือ

³ วิทย ศิวะศรียานนท์, "คำนิยม," Handbook of English and American Idioms, โดย Rudolf Rosenblum และ Pipop Tangkanasingha (พระนคร : สำนักพิมพ์ศึกษาศยาม, 2513), หน้า (5).

⁴ Dwight Bolinger, The Phrasal Verb in English (Cambridge, Massachusetts : Harvard University Press, 1971), p.xi.

จากแผนภาพดังกล่าวข้างต้นแสดงว่า ปัจจุบันสำนวนภาษาอังกฤษโดยเฉพาะในแบบของกลุ่มคำกริยา (Phrasal verb) มีผู้นิยมใช้ในอัตราสูงและมีแนวโน้มที่จะสูงขึ้นไปในอนาคต ผู้สอนภาษาอังกฤษจึงควรเห็นความสำคัญของสำนวนภาษาอังกฤษโดยนำมาสอนหรือฝึกใหญ่ เรียนไต่เรียนรู้อ และสามารถนำไปใช้ในการพูดหรือเขียนได้อย่างจริงจัง

นอกจากนี้ คัมเบิลยู. พี. โจเวตต์⁵ (W.P. Jowett) ยังได้สนับสนุนความสำคัญของกลุ่มคำกริยา (phrasal verb) แบบที่เป็นสำนวนอีกเช่นกันว่า ผู้ใช้ภาษาอังกฤษไม้อาจจะหลีกเลี่ยงการใช้กลุ่มคำกริยาได้ เพราะคำกริยาประเภทนี้ปรากฏอยู่ในภาษาอังกฤษแบบที่ใช้กันอยู่โดยทั่วไป (normal English) ผู้ที่ไม่รู้จักกลุ่มคำกริยาขอมไม้อาจจะเข้าใจภาษาอังกฤษได้อย่างสมบูรณ์ อีกทั้งจะใช้ภาษาในแบบที่เป็นทางการ (formal) จนผิดธรรมชาติได้

สำหรับการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในประเทศไทยนั้น เท่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบันปรากฏว่าผู้เรียนยังไม่เข้าใจและไม่สามารถใช้สำนวนภาษาอังกฤษได้อย่างถูกต้องและเพียงพอ จากการศึกษาคนคว้าเกี่ยวกับปัญหาเรื่องการเขียนภาษาอังกฤษของกองกาดูจัน นิธิพงศ⁶ นพพร ทวีพิยทวิมลบุญ⁷ และประทีป รุ่งทรานนท์⁸ พบว่าในจำนวนข้อบกพร่อง

⁶กองกาดูจัน นิธิพงศ, "การศึกษาข้อบกพร่องในการเขียนภาษาอังกฤษของนิสิตวิทยาลัยวิชาการศึกษา" (ปริญญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร 2516) (อัครสำเนา).

⁷นพพร ทวีพิยทวิมลบุญ, "การศึกษาข้อบกพร่องในการเขียนภาษาอังกฤษของนักเรียนไทยในสถาบันฝึกหัดครู" (ปริญญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร 2516) (อัครสำเนา).

⁸ประทีป รุ่งทรานนท์, "การศึกษาข้อบกพร่องในการเขียนภาษาอังกฤษของนักศึกษาวิทยาลัยครูระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา" (ปริญญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร 2517) (อัครสำเนา).

ในการเขียนภาษาอังกฤษทั้ง 4 ด้านคือ ขอบกรอบในด้านการใช้โครงสร้างไวยากรณ์ ด้านการใช้คำศัพท์และสำนวน ด้านการสะกดคำ และด้านการใช้เครื่องหมายวรรคตอนของ นิสิตวิทยาลัยวิชาการศึกษาและของนักศึกษาในสถาบันฝึกหัดครูนั้น นิสิตและนักศึกษาที่เป็น กลุ่มตัวอย่างประชากรมีขอบกรอบในด้านศัพท์และสำนวนมากที่สุด นอกจากนี้ นฤมิต แสงพลอง⁹ ซึ่งได้ศึกษาขอบกรอบทางด้านไวยากรณ์ในการเขียนภาษาอังกฤษของนักเรียน ไทยในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ก็ได้สรุปผลการวิจัยไว้เช่นกันว่านักเรียนไทยมีขอบกรอบ ด้านการใช้สำนวนภาษาอังกฤษเช่นเดียวกับขอบกรอบด้านอื่น ๆ

จากข้อค้นพบดังกล่าวข้างต้นแสดงให้เห็นว่าปัญหาขอบกรอบด้านการใช้สำนวน ภาษาอังกฤษเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนภาษาอังกฤษในประเทศไทยโดยทั่วไป ฉะนั้น เมื่อพิจารณาถึงความสำคัญของสำนวนภาษาอังกฤษที่มีต่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ตลอดทั้งปัญหาการใช้สำนวนภาษาอังกฤษของนักเรียนไทยดังกล่าวแล้ว ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะ ศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับความสามารถในการใช้สำนวนภาษาอังกฤษของนักศึกษาในมหาวิทยาลัย โดยเฉพาะนักศึกษาระดับชั้นปีที่หนึ่ง ทั้งนี้เนื่องจากภาษาอังกฤษในระดับนี้ เป็นพื้นฐานสำคัญ สำหรับการศึกษาค้นคว้าในระดับที่สูงขึ้นในทุกสาขาวิชา ผลจากการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ คงจะเป็นประโยชน์ต่อการพิจารณาปรับปรุงการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในระดับอุดมศึกษา ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 1 เพื่อศึกษาความสามารถในการใช้สำนวนภาษาอังกฤษของนักศึกษามหาวิทยาลัย ชั้นปีที่หนึ่งโดยทั่วไป
- 2 เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการใช้สำนวนภาษาอังกฤษของนักศึกษาในแต่ละมหาวิทยาลัย

⁹Narumon Saengplong, "An Outline Programme of Remedying Grammatical Errors in Written English in Upper Secondary School in Thailand" (unpublished report, Regional English Language Center, Singapore, 1968), pp.3-4.

ขอบเขตของการวิจัย

1. การศึกษาครั้งนี้มุ่งศึกษาเฉพาะนักศึกษาปีที่หนึ่งซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในภาคปลายปีการศึกษา 2519 ในสาขาวิชาต่าง ๆ ในคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และในคณะต่าง ๆ ในมหาวิทยาลัยศิลปากร มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และมหาวิทยาลัยขอนแก่น มหาวิทยาลัยละ 80 คน รวมเป็นจำนวน 320 คน

2. การวิจัยครั้งนี้มีได้คำนึงถึงองค์ประกอบอื่น ๆ เช่น เพศ อายุ ความสนใจพิเศษ สาขาวิชาเอกที่ศึกษา ความถนัดทางภาษาของตัวอย่างประชากร หรือเทคนิควิธีสอนของผู้สอนแต่อย่างใด ทั้งนี้ถือว่านักศึกษาระดับมหาวิทยาลัยชั้นปีที่หนึ่งซึ่งต้องเรียนวิชาภาษาอังกฤษทั่วไป (General English) เป็นวิชาบังคับต่างมีพื้นฐานความรู้ในวิชาภาษาอังกฤษในระดับเดียวกัน

สมมุติฐานของการวิจัย

ความสามารถในการใช้สำนวนภาษาอังกฤษของนักศึกษาในแต่ละมหาวิทยาลัยไม่แตกต่างกัน

ความจำกัดของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้อาจมีสิ่งที่ทำให้การวิจัยไม่ได้ผลสมบูรณ์เต็มที่ สาเหตุประการหนึ่งอาจเนื่องมาจากการที่ตัวอย่างประชากรบางคนขาดแรงจูงใจที่ดีในขณะที่ทำแบบสอบถามเพราะทราบว่าผลการทดสอบดังกล่าวไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับคะแนนในวิชาภาษาอังกฤษที่กำลังศึกษาอยู่

ข้อตกลงเบื้องต้น

1. จำนวนประชากรและลักษณะคุณภาพของตัวอย่างประชากรอยู่ในเกณฑ์ที่เชื่อถือได้
2. แบบสอบถามมีความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) เพราะสำนวนที่นำมาทดสอบได้จากการคัดเลือกอย่างมีระบบ และได้รับการตรวจสอบจากผู้สอนภาษาอังกฤษระดับมหาวิทยาลัยชั้นปีที่หนึ่งแล้วว่าครอบคลุมเนื้อหา

3. ส่วนวนในแบบสอบถือว่าเป็นตัวแทนที่ดีของส่วนวนทั้งหมดที่นักศึกษาที่เป็นตัวอย่างประชากรจากมหาวิทยาลัยใดเรียนรูมาแล้วตั้งแต่ระดับมัธยมศึกษาและในชั้นปีที่หนึ่ง

ประโยชน์ที่จะได้รับจากการวิจัย

1. เป็นแนวทางในการปรับปรุงการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในระดับมหาวิทยาลัย
2. เป็นแนวทางในการพิจารณาเขียนหรือคัดเลือกแบบเรียนเกี่ยวกับส่วนวนภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษาระดับมหาวิทยาลัยชั้นปีที่หนึ่ง
3. เป็นแนวทางในการวิจัยค้นคว้าเรื่องในทำนองเดียวกันนี้ต่อไป

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

1. ส่วนวน หมายถึง คำหรือกลุ่มคำที่สื่อความหมายพิเศษเฉพาะตัว และเป็นที่ยอมรับใช้ในภาษาอังกฤษปัจจุบัน
2. ความสามารถในการใช้ส่วนวน หมายถึง ความสามารถในการเข้าใจความหมายของส่วนวนอย่างถูกต้อง และความสามารถในการนำส่วนวนไปใช้ประโยชน์ได้ถูกต้องตามท้องเรื่อง (Context) และตามลักษณะภาษาที่สละสลวยซึ่งใช้กันอยู่ในปัจจุบัน
3. การเข้าใจความหมาย หมายถึง ความสามารถในการที่จะแปลหรือตีความของส่วนวนโดยสามารถเลือกตัวเลือกในข้อสอบซึ่งมีความหมายตรงกับความหมายของส่วนวนนั้นได้ถูกต้อง
4. การนำไปใช้ หมายถึง ความสามารถในการที่จะนำส่วนวนไปใช้ได้ถูกต้อง โดยสามารถเลือกส่วนวนที่เหมาะสมจากตัวเลือกในข้อสอบไปเติมในช่องว่างเพื่อสร้างประโยคที่มีความหมายถูกต้องสมบูรณ์ตามท้องเรื่อง (Context) และตามลักษณะภาษาที่สละสลวย
5. นักศึกษาชั้นปีที่หนึ่ง หมายถึง นักศึกษาทั้งชายและหญิงที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นปีที่หนึ่ง ประจำปีการศึกษา 2519 ในสาขาวิชาต่าง ๆ ในคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และในคณะต่าง ๆ ในมหาวิทยาลัยศิลปากร มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และมหาวิทยาลัยขอนแก่น